

CSS3

• CSS3-as Attributum szelektorok

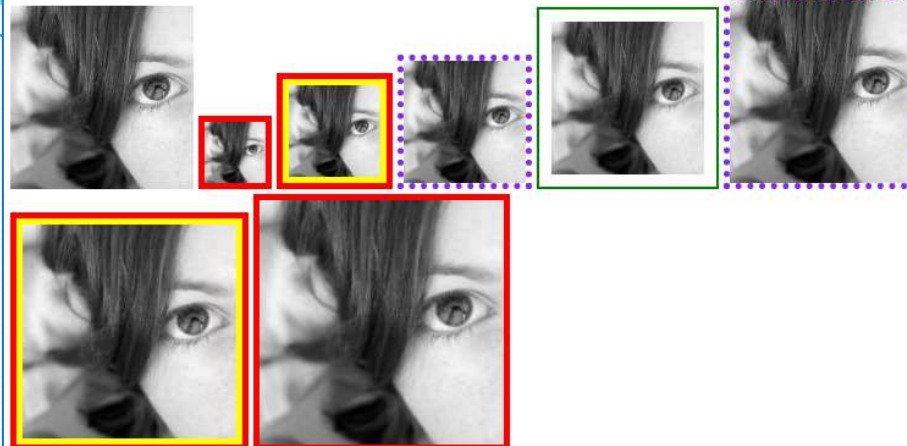
A szelektoraink attribútummal is rendelkezhetnek, amelyek segítségével feltételeket fogalmazhatunk meg az általunk szelektált elemek attribútumaira. Ezek a szelektor-attribútumok szögletes zárójelek között helyezkednek el.

1. **Szelektor[attribútum]** esetén azt vizsgáljuk, hogy a szelektált elem rendelkezik-e a keresett attribútummal.
2. **Szelektor[attribútum="érték"]** esetén azt vizsgáljuk, hogy a szelektált elem rendelkezik-e a keresett attribútummal, ami rendelkezik a megadott értékkel.
3. **Szelektor[attribútum~="érték"]** esetén azt vizsgáljuk, hogy a szelektált elem rendelkezik-e a keresett attribútummal, amely értékének a megadott érték egy szóközök által határolt részsorozata.
4. **Szelektor[attribútum|="érték"]** esetén azt vizsgáljuk, hogy a szelektált elem rendelkezik-e a keresett attribútummal, és ha igen, akkor az értéke tartalmazza-e a megadott értéket egy kötőjelek által határolt részsorozatként.
5. **Szelektor[attribútum^="érték"]** esetén azt vizsgáljuk, hogy a szelektált elem rendelkezik-e a keresett attribútummal, amely értéke a megadott értékkel kezdődik.
6. **Szelektor[attribútum\$="érték"]** esetén azt vizsgáljuk, hogy a szelektált elem rendelkezik-e a keresett attribútummal, amely értéke a megadott értékkel végződik.
7. **Szelektor[attribútum*="érték"]** esetén azt vizsgáljuk, hogy a szelektált elem rendelkezik-e a keresett attribútummal, amely értéke a megadott értéket tartalmazza.

CSS3

```
@charset "UTF-8";

/*Szelektor [attribútum] - rendelkezik width attribútummal*/
img[width] {
    border:5px solid red;
}
/*Szelektor [attribútum="érték" - rendelkezik width attribútummal
és az attribútumértéke 100*/
img[width="100"] {
    border:5px solid blue;
}
/*Szelektor [attribútum~="érték" - rendelkezik title attribútummal
és az attribútum tartalmazza az ELTE szót*/
a[title~="ELTE"]{
    background-color : yellow ;
}
/*Szelektor [attribútum|= "érték"] - rendelkezik lang attribútummal
és ha igen akkor a attribútum tartalmazza az en szót*/
p[lang|"en"] {
    color:blue;
}
/*Szelektor [attribútum|^="érték"] - rendelkezik width attribútummal
mely az 1 értékkel kezdődik*/
img[width^="1"] {
    border:5px dotted blueviolet;
}
/*Szelektor [attribútum|$="érték"] - rendelkezik width attribútummal
ami az 5 értékkel végződik*/
img[width$="5"] {
    border:2px solid green;
    padding: 10px;
}
/*Szelektor [attribútum|*="érték"] - rendelkezik height attribútummal
mely tartalmazza a 7 értéket*/
img[height*="7"] {
    border:5px solid red;
    padding: 5px;
    background-color: yellow;
}
```


- [ELTE IK](#)
- [W3C](#)
- [ELTE](#)

A Clash egy közismert együttes.

The Clash are a well-known band.

The Clash is a well-known band.

```
<!DOCTYPE html>
<...5 lines>
<html lang="hu">
  <head ...6 lines />
  <body>
    
    
    
    
    
    
    
    
    <hr>
    <ul>
      <li><a href="http://www.inf.elte.hu" title="ELTE Informatikai Kar">ELTE IK</a></li>
      <li><a href="http://www.w3c.hu" title="W3C konzorcium">W3C</a></li>
      <li><a href="http://www.elte.hu" title="Az ELTE weblapja">ELTE</a></li>
    </ul>
    <hr>
    <p lang="hu">A Clash egy közismert együttes.</p>
    <p lang="en-gb">The Clash are a well-known band.</p>
    <p lang="en-us">The Clash is a well-known band.</p>
  </body>
</html>
```


CSS3

• CSS3 - Látszólagos osztályok

A HTML-elemek egy része szelektálható állapotokkal rendelkezik. Ezen állapotokra illeszkedő szelektorokat a látszólagos osztályok segítségével írhatunk.

A szintaxisuk két részből áll, egy szelektorból és annak egy látszólagos osztályából, ami egy kettősponttal kezdődik.

• Dinamikus látszólagos osztályok

- **:link** annak a linknek a megjelenítéséért felel, ami még nem volt meglátogatva.
- **:visited** annak a linknek a megjelenítéséért felel, ami már ki volt kiválasztva, vagyis rákattintottunk.
- **:hover** annak az elemnek a megjelenítéséért felel, amely felett az egérkurzor áll.
- **:active** annak az elemnek a megjelenítéséért felel, ami éppen aktív. Például egy betöltődött link vagy egy benyomott gomb.
- **:focus** annak az elemnek a stílusáért felel, amelyiken a fókusz van.
- **:target** az anchor (könyvjelző) linkek célpontjainak stílusaiért felel.
- **:enabled** annak az elemnek (többnyire formnak) a stílusaiért felel, amelyik engedélyezve van.
- **:disabled** annak az elemnek a stílusaiért felel, amelyik le van tiltva.
- **:checked** annak a jelölőnégyzetnek (checkbox-nak) a stílusaiért felel, amely ki van jelölve.

Megjegyzések:

- *A linkek színét úgy kell beállítani, hogy meg lehessen különböztetni, hogy mely linkek voltak már meglátogatva, és melyek nem, mégpedig úgy, hogy a már látogatott linkek színe legyen kevésbé élénk.*
- *linkek esetében kötelező a **:link**, **:visited**, **:hover**, **:active** sorrend (LoVe-HAtE), hiszen egy éppen aktív link lehet visited állapotú is. Ha a visited állapotot később formázzuk, mint az active-ot, akkor azzal felülbírál(hat)juk az active állapot értékeit.*

CSS3

```
<!DOCTYPE html>
...5 lines
<html lang="hu">
  <head ...6 lines />
  <body>
    <form action="#" method="get">
      <p><b>Mely kurzusokat veszed fel ebben a félévben?</b></p>
      <input type="checkbox" name="webfejlesztés" id="wf" value="igen">
      <label for="wf">Web-fejlesztés 1.</label>
      <br>
      <input type="checkbox" name="webprogramozás" id="wp" value="igen">
      <label for="wp">Web-programozás 1.</label>
      <br>
      <input type="checkbox" name="webgrafika" id="wg" value="igen">
      <label for="wg">Web-grafika 2.</label>
      <br>
      <input type="checkbox" name="bevezetés" id="bev" value="igen" disabled>
      <label for="bev">Bevezetés az esélyegyenlőséget szolgáló
        infokommunikációs technológiákba (Ebben a félévben nem indul.)</label>
      <br>
      <input value="Adatok elküldése" type="submit">
      <input value="Törlés" type="reset">
    </form>
  </body>
</html>
```

```
@charset "UTF-8";
input[type=checkbox]:checked + label
{
  color: green;
  font-weight: bold;
}
input[type=checkbox]:disabled + label
{
  color: #555;
  font-style: italic;
}
```

Megjegyzés:

- A példában egy űrlapot valósítottunk meg, amely abból a szempontból különleges, hogy lekezeljük, hogy amennyiben egy jelölőnégyzet kijelölt állapotba kerül, akkor a hozzá tartozó (jelen esetben az utána következő) címke tulajdonságait megváltoztatjuk.
- A disabled állapotú jelölőnégyzethez tartozó címkét pedig halványabban, dőlt betűvel jelöljük.

Mely kurzusokat veszed fel ebben a félévben?

☒ **Web-fejlesztés 1.**

☐ Web-programozás 1.

☒ **Web-grafika 2.**

☐ Bevezetés az esélyegyenlőséget szolgáló infokommunikációs technológiákba (Ebben a félévben nem indul.)

Adatok elküldése

Törlés

CSS3

• CSS3 - Látszólagos osztályok

- **Strukturális látszólagos osztályok :**

A HTML-elemek egymáshoz viszonyított struktúrája alapján bizonyos *kitüntetett viszonyokhoz* is rendelhetünk *stílust* látszólagos osztályok használatával:

- **:root** az az elem, amely a nem rendelkezik szülővel. A HTML-dokumentumok esetén ez maga a <html> elem. De a stíluslapokat XML és SVG állományok formázására is használhatjuk, ott viszont mást jelent a gyökér elem, ezért lett bevezetve a :root strukturális látszólagos osztály.
- **:empty** - az az elem, ami nem rendelkezik egyetlen gyermekkel sem.
- **:only-child** - az az elem, amely nem rendelkezik testvérrel.
- **:only-of-type** - az az elem, amelyből nincs hasonló típusú a testvérei között.
- **:first-child** - az az elem, amely az összes testvére közül az első.
- **:first-of-type** - az az elem, amely a szelektor típusából a testvérei között az első.
- **:nth-child(n)** - a testvérei között az n. elem.
- **:nth-of-type(n)** - a testvérei között az n. az adott szelektorra illeszkedő elemek közül.
- **:nth-last-of-type(n)** - a testvérei között hátulról az n. az adott szelektorra illeszkedő elemek közül.
- **:last-child** - a testvérei közül az utolsó elem.
- **:last-of-type** - az az elem, amely a szelektor típusából a testvérei között az utolsó.

CSS3

```
<!DOCTYPE html>
...5 lines
<html lang="hu">
  <head ...6 lines />
  <body>
    <form ...18 lines />
    <hr>
    <div></div>
    <div>
      <h1>Mondóka</h1>
      <ul>
        <li>Egy - megérett a meggy,</li>
        <li>kettő - csipkebokor vessző,</li>
        <li>három - te vagy az én párom,</li>
        <li>négy - megcsipett a légy,</li>
        <li>öt - érik a tök,</li>
        <li>hat - hasad a pad,</li>
        <li>hét - zsemlét süt a pék,</li>
        <li>nyolc - üres a polc,</li>
        <li>kilenc - kis Ferenc,</li>
        <li>tíz - tiszta víz.</li>
        <li>Ha nem tiszta,</li>
        <li>vidd vissza,</li>
        <li>a kis cica megissza.</li>
      </ul>
    </div>
  </body>
</html>
```

```
:root {background-color:darkblue;}
body {
  margin:20px;
  padding:20px;
  border:1px solid gray;
  background-color:white;
}
li {list-style-type:none;} /* eltüntetjük a listajelölőt */
li:first-child {border-top:4px double blue;}
li:last-child {border-bottom:4px double blue;}
li:nth-child(2n+1)
{
  background-color:azure;
}
li:nth-child(2n)
{
  background-color:lightyellow;
}
div {border:1px solid blue;}
div:empty {display:none;}
```

Mondóka

Egy – megérett a meggy,
kettő – csipkebokor vessző,
három – te vagy az én párom,
négy – megcsipett a légy,
öt – érik a tök,
hat – hasad a pad,
hét – zsemlét süt a pék,
nyolc – üres a polc,
kilenc – kis Ferenc,
tíz – tiszta víz.
Ha nem tiszta,
vidd vissza,
a kis cica megissza.

CSS3

```
<!DOCTYPE html>
...5 lines
<html lang="hu">
<head ...6 lines />
<body>
  <div id="pelda1">
    <p>Ez a bekezdés nem rendelkezik testvérral.</p>
  </div>
  <div id="pelda2">
    <p>Ennek a bekezdésnek van testvére, de nincs másik bekezdés testvére.</p>
    <blockquote cite="http://hu.wikipedia.org/wiki/HTML5">
      A HTML5 a HTML (Hypertext Markup Language, a web fő jelölőnyelve)
      korábbi verzióinak az átdolgozott változata. A kifejlesztésének egyik fő célja,
      hogy a webes alkalmazásokhoz ne legyen szükség plug-innek
      Microsoft Silverlight, Oracle JavaFX) telepítésére.
    </blockquote>
    <blockquote cite="http://hu.wikipedia.org/wiki/CSS">
      A CSS (angolul Cascading Style Sheets) a számítástechnikában
      nyelv, mely a HTML vagy XHTML típusú strukturált dokumentumok
      megjelenését írja le.
    </blockquote>
  </div>
  <div id="pelda3">
    <blockquote cite="http://hu.wikipedia.org/wiki/HTML5">
      A HTML5 a HTML (Hypertext Markup Language, a web fő jelölőnyelve)
      korábbi verzióinak az átdolgozott változata. A kifejlesztésének
      egyik fő célja, hogy a webes alkalmazásokhoz ne legyen szükség
      plug-innek (pl. Adobe Flash, Microsoft Silverlight, Oracle JavaFX)
      telepítésére.
    </blockquote>
    <p>A fenti idézet a http://hu.wikipedia.org/wiki/HTML5 oldalról
    származik.</p>
    <blockquote cite="http://hu.wikipedia.org/wiki/CSS">
      A CSS (angolul Cascading Style Sheets) a számítástechnikában
      nyelv, mely a HTML vagy XHTML típusú strukturált dokumentumok
      megjelenését írja le.
    </blockquote>
    <p>A fenti idézet a http://hu.wikipedia.org/wiki/CSS oldalról
    származik.</p>
    <blockquote cite="http://hu.wikipedia.org/wiki/W3c">
      A World Wide Web Consortium (W3C) egy konzorcium, mely nyílt
      szabványokat – "ajánlásokat", ahogy ők hívják – alkot a világhálóra
      (World Wide Web).
    </blockquote>
    <p>A fenti idézet a http://hu.wikipedia.org/wiki/W3c oldalról
    származik.</p>
  </div>
</body>
</html>
```

Ez a bekezdés nem rendelkezik testvérral.

Ennek a bekezdésnek van testvére, de nincs másik bekezdés testvére.

A HTML5 a HTML (Hypertext Markup Language, a web fő jelölőnyelve) korábbi verzióinak az átdolgozott változata. A kifejlesztésének egyik fő célja, hogy a webes alkalmazásokhoz ne legyen szükség plug-innek (pl. Adobe Flash, Microsoft Silverlight, Oracle JavaFX) telepítésére.

A CSS (angolul Cascading Style Sheets) a számítástechnikában egy stílusíró nyelv, mely a HTML vagy XHTML típusú strukturált dokumentumok megjelenését írja le.

A HTML5 a HTML (Hypertext Markup Language, a web fő jelölőnyelve) korábbi verzióinak az átdolgozott változata. A kifejlesztésének egyik fő célja, hogy a webes alkalmazásokhoz ne legyen szükség plug-innek (pl. Adobe Flash, Microsoft Silverlight, Oracle JavaFX) telepítésére.

A fenti idézet a <http://hu.wikipedia.org/wiki/HTML5> oldalról származik.

A CSS (angolul Cascading Style Sheets) a számítástechnikában egy stílusíró nyelv, mely a HTML vagy XHTML típusú strukturált dokumentumok megjelenését írja le.

A fenti idézet a <http://hu.wikipedia.org/wiki/CSS> oldalról származik.

A World Wide Web Consortium (W3C) egy konzorcium, mely nyílt szoftver-szabványokat – "ajánlásokat", ahogy ők hívják – alkot a világhálóra (World Wide Web).

A fenti idézet a <http://hu.wikipedia.org/wiki/W3c> oldalról származik.

```
@charset "UTF-8";
div {
  padding:10px;
  margin:10px;
  border:1px solid blue;
}
div#pelda1 :only-child {
  background-color:yellow;
}
div#pelda2 :only-of-type {
  color:red;
}
div#pelda3 :first-of-type {
  background-color:lightgray;
}
div#pelda3 :last-of-type {
  background-color:lightgreen;
}
div#pelda3 :nth-of-type(2) {
  font-weight:bold;
}
div#pelda3 :nth-last-of-type(3) {
  font-style:italic;
}
```

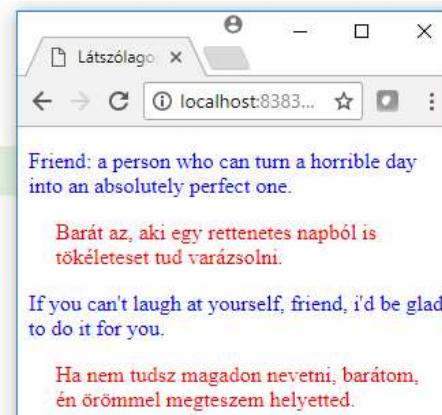

CSS3

• CSS3 - Látszólagos osztályok

• Nyelvfüggő stílus:

A **:lang** látszólagos osztály segítségével *nyelvfüggővé tehetjük* stílusszabályainkat. A nyelvet a *lang* HTML-attribútum segítségével állíthatjuk be.

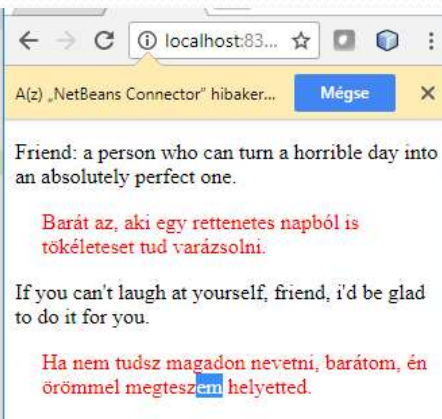
```
<!DOCTYPE html>
<html lang="hu">
  <head>
    <meta charset="utf-8">
    <title>Látszólagos elemek</title>
    <style type="text/css">
      p:lang(en) {color:#0000FF;}
      p:lang(hu) {color:#FF0000; margin-left:20px;}
    </style>
  </head>
  <body>
    <p lang="en">Friend: a person who can turn a horrible day into an absolutely perfect one.</p>
    <p lang="hu">Barát az, aki egy rettenetes nappól is tökéleteset tud varázsolni.</p>
    <p lang="en">If you can't laugh at yourself, friend, i'd be glad to do it for you.</p>
    <p lang="hu">Ha nem tudsz magadon nevetni, barátom, én örömmel megteszem helyetted. </p>
  </body>
</html>
```


• Negációs látszólagos osztály:

A **:not()** látszólagos osztállyal *tagadást fogalmazhatunk meg*. Erre az összes olyan szelektor illeszkedik, amelyekre nem igaz a paraméterként adott tulajdonság.

```
<!DOCTYPE html>
<html lang="hu">
  <head>
    <meta charset="utf-8">
    <title>A :not látszólagos osztály használata</title>
    <style type="text/css">
      p:not(:lang(en)) {color:#FF0000; margin-left:20px;}
    </style>
  </head>
  <body>
    <p lang="en">Friend: a person who can turn a horrible day into an absolutely perfect one.</p>
    <p lang="hu">Barát az, aki egy rettenetes nappól is tökéleteset tud varázsolni.</p>
    <p lang="en">If you can't laugh at yourself, friend, i'd be glad to do it for you.</p>
    <p lang="hu">Ha nem tudsz magadon nevetni, barátom, én örömmel megteszem helyetted. </p>
  </body>
</html>
```


CSS3

• CSS3 - Látszólagos elemek

A látszólagos elemek a HTML elemek tartalmának kitüntetett részei, például egy bekezdés első sora, vagy az első betűje.

Ilyen elemek a következők:

- *:first-letter* egy szöveg első betűje.
- *:first-line* egy szöveg első sora.
- *:after* generált tartalom közvetlenül az elem után.
- *:before* generált tartalom közvetlenül az elem előtt.
- **::selection** segítségével a kijelölés stílusát határozhatjuk meg. ← a CSS3 –ban bevezetett látszólagos elem a többi elemnél a kompatibilitás miatt nincs :: csak :

```
<!DOCTYPE html>
<html lang="hu">
  <head>
    <meta charset="utf-8">
    <title>Látszólagos elemek</title>
    <style type="text/css">
      p:first-letter {
        font-size: 200%;
        color: blue;
      }
      p:first-line {font-variant: small-caps; font-size: 150%;}
      ::selection {background-color: yellow;}
    </style>
  </head>
  <body>
    <p> Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. D
    <p> Sed vel sem velit. Cras eleifend volutpat tempus. Vivamus
  </body>
</html>
```


CSS3

```
<!DOCTYPE html>
<html lang="hu">
  <head>
    <meta charset="utf-8">
    <title>Látszólagos elemek</title>
    <style type="text/css">
      p {padding:10px; border:1px solid black;
        /* szegélyt rakunk a bekezdésekre */}
      p.megjegyzes:before
      {content: "Megjegyzés: "; font-style:italic; }
      p.megjegyzes:after
      {content: "(A szerző)"; font-style:italic; }
    </style>
  </head>
  <body>
    <p class="megjegyzes">Az elem elé és mögé tartalmat generálhatunk.</p>
  </body>
</html>
```

